

ЛІКВІДНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

місячний огляд

Жовтень 2012

У жовтні монетарна база скоротилася на 0,9% (зросла на 2,4% з початку року) до 245,6 млрд. грн., грошова маса – на 0,7% (зросла на 6% з початку року) до 727 млрд. грн., що зумовлено продовженням жорсткої монетарної політики НБУ.

Сальдо кредитів рефінансування на строк 90/360 днів було сформовано від'ємним і становило 208 млн. грн.

Обсяг обов'язкових резервів на окремому рахунку в НБУ збільшився на 3,1% до 6,6 млрд. грн.

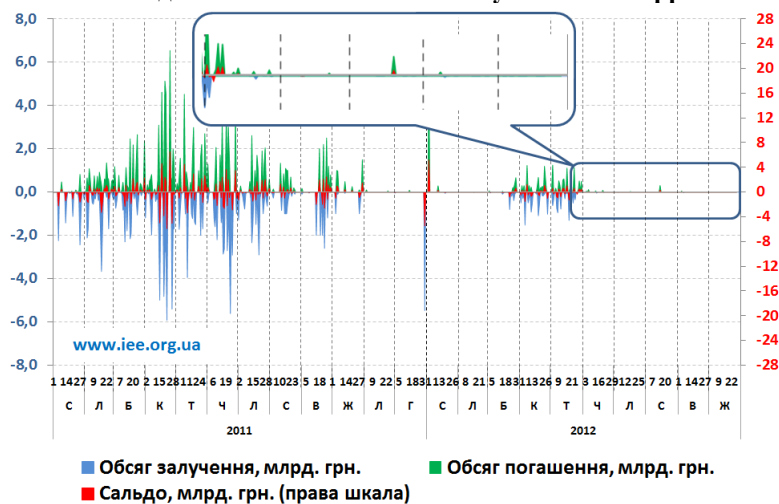
Від'ємне сальдо валютних інтервенцій НБУ становило 1,8 млрд. дол. США.

При цьому НБУ проводив купівлю ОВДП на свій баланс – загальний обсяг таких операцій у жовтні становив 3,96 млрд. грн. (з початку року – 18,1 млрд. грн.). Операції з продажу державних облігацій України зі свого портфеля НБУ не проводив.

Довідково. На кінець жовтня у власності НБУ було сконцентровано 51% ОВДП в обігу, в той час як у банків – 40 %.

Мобілізаційні операції, починаючи з червня ц.р., не використовуються в НБУ як інструмент регулювання грошово-кредитного ринку – в жовтні їхній обсяг становив лише 7 млн. грн.

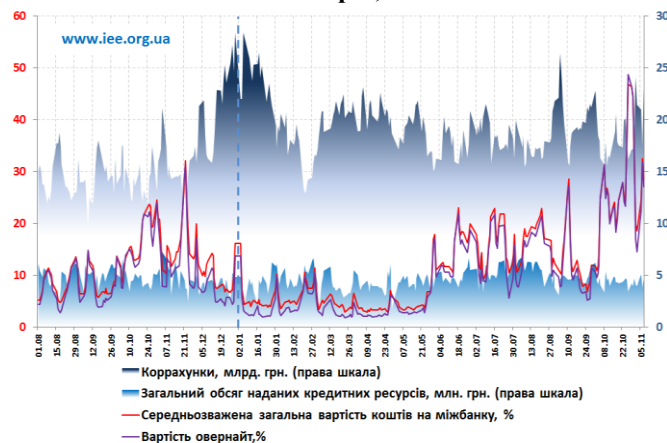
Динаміка мобілізаційних операцій НБУ та їхній вплив на ліквідність банківської системи у 2011 – 2012 рр.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Незважаючи на збільшення залишку **коррахунків** на 6,1% до 24,1 млрд. грн., на борговому ринку зросла вартість коштів. Відображаючи високу волатильність коррахунків та нерівномірність розподілу ресурсу в банківській системі (таке припущення підтверджує зміна в структурі операцій рефінансування на користь кредитів овернайт – зростання до 45% (20% у вересні) та практична відсутність попиту комерційних банків на гривневій ОВДП на первинних аукціонах), середньозважена ставка за міжбанківськими кредитами на кінець жовтня зросла до 33% і впродовж місяця коливалася в діапазоні 11–48%.

Динаміка коррахунків та вартості коштів на міжбанківському ринку в 2011 – 2012 рр., млн. грн., %

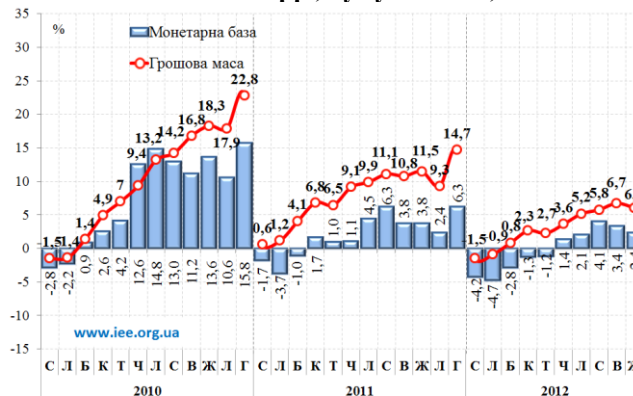
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Обсяги наданих коштів, коштів до погашення та сальдо кредитів рефінансування у 2012 р., млн. грн.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Динаміка монетарної бази та грошової маси в 2010 – 2012 рр., кумулятивно, %

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Питома вага інструментів рефінансування в його загальному обсязі та загальна кількість банків, у 2011 – 2012 рр., % та од.

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Отже, в умовах проведення жорсткої монетарної політики НБУ продовжує залишатись основним кредитором держави та кредитором останньої інстанції банківського сектору.

Таким чином основним чинником зростання ліквідності в системі впродовж місяця було скорочення коштів уряду в нацвалюті на рахунок в НБУ на 23% до 1,8 млрд. грн.

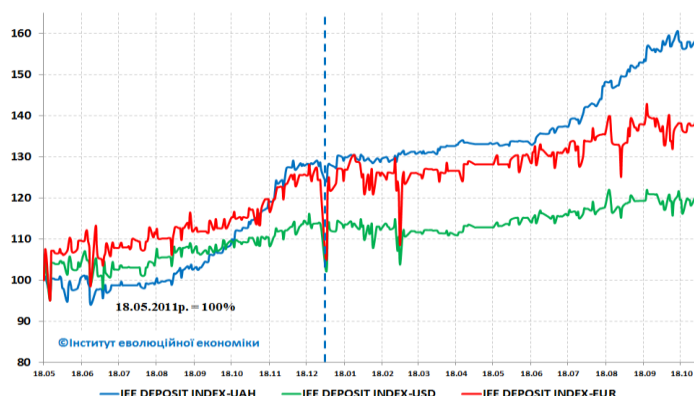
Загальний рівень депозитів у жовтні зріс лише на 133 млн. грн. (на 8,2% з початку року) до 529,5 млрд. грн. за рахунок валютних вкладів (зростання на 2,2% до 233,5 млрд. грн.) при скороченні (на 1,6% до 296 млрд. грн.) обсягу вкладів у нацвалюті. За таких умов відбулося скорочення готівки поза банками на 2,4% до 195 млрд. грн.

Девальваційні очікування продовжує відображати зростання вартості валютних вкладів – середньомісячна ставка за депозитами в інвалюті зросла з 6,2% у вересні до 6,4% у жовтні. Середньомісячна вартість депозитів у нацвалюті зросла з 13,3% у вересні до 17,6% у жовтні. Відповідно середньомісячна ставка за кредитами у нацвалюті зросла з 18,9% у вересні до 21,8% у жовтні.

Загальний обсяг наданих кредитів збільшився лише на 0,7% (з початку року – на 1,9%) до 808,2 млрд. грн. за рахунок їхнього зростання в нацвалюті (на 0,8% до 503 млрд. грн.), залишок за позиками в інвалюті збільшився на 0,5% до 305,3 млрд. грн.

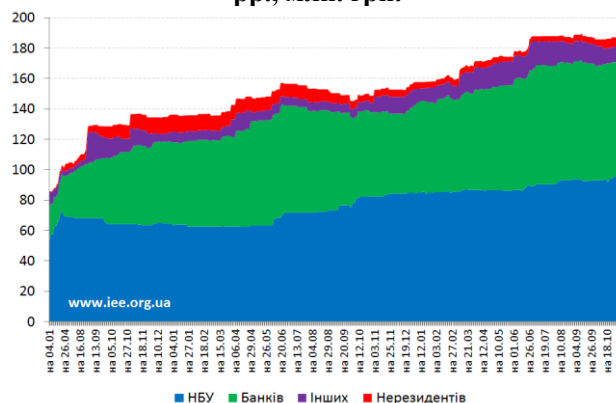
Таким чином ефект від скорочення залишку бюджетних коштів на рахунок в НБУ та операцій з державними цінними паперами було нівельовано вилученням гривні через валютний канал.

Динаміка індексів IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR у 2011-2012 рр., %

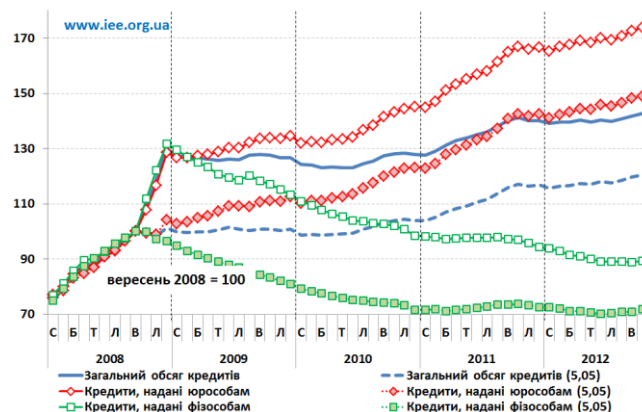
Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

ОВДП, які знаходяться в обігу, за сумою основного боргу в розрізі утримувачів у 2011 – 2012 рр., млн. грн.

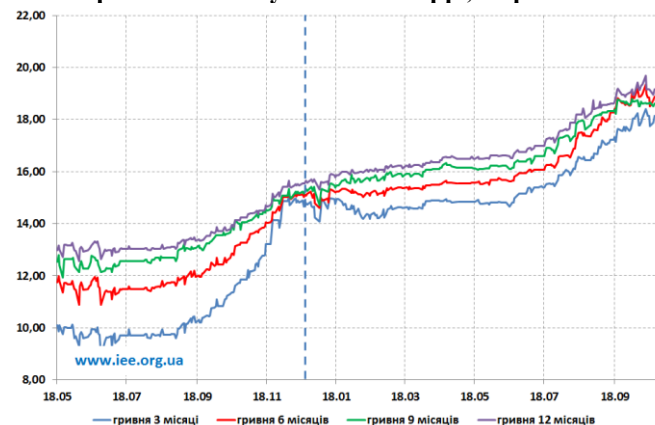
Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Динаміка кредитування у 2008 – 2012 рр. (з урахуванням та без урахування девальвації гривні в 2008 р.), %

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Динаміка українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб¹ у 2011 – 2012 рр., % річних

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

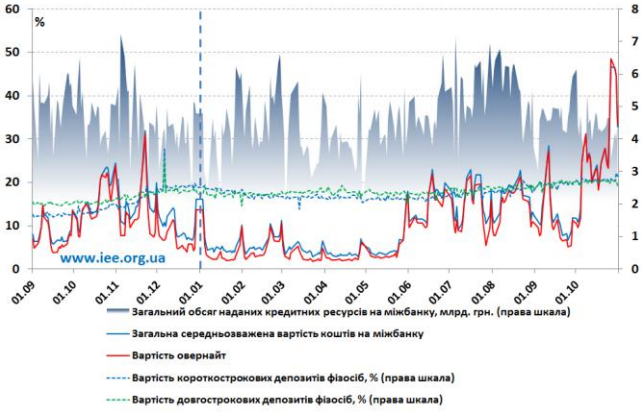
¹ Компанія Thomson Reuters розраховує індикативну ставку «Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) за методикою, розробленою спільно з Національним Банком України, на основі номінальних ставок ринку депозитів фізичних осіб, які оголошуються провідними учасниками українського ринку банківських депозитів фізичних осіб.

Значення та зміна IEE DEPOSIT INDEX* у розрізі валют станом на 28.09.2012

Індекс		Значення, %		Зміна за місяць, в.п.
IEE DEPOSIT INDEX-UAH	↑	157,9	↑	1,7
IEE DEPOSIT INDEX-USD	↓	119,5	↓	-1,4
IEE DEPOSIT INDEX-EUR	↑	140	↑	0,7

* Індeksi IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR розраховуються IEE на основі інформації, яка оприлюднюється НБУ щодо рівня депозитних ставок (за розрахунками агентства Thomson Reuters) як кумулятивні показники динаміки середнього рівня ставок строком 3, 6, 9 та 12 місяців у розрізі валют (гривня, долар США та євро) «[Українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб](#)» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) відносно 18.05.2011 – початку розрахунку UIRD.

Динаміка вартості коштів на міжбанку та вкладів фізичних осіб, %

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

© 2011 [Інститут еволюційної економіки](http://www.iee.org.ua). Всі права захищені.

Цей документ надається винятково як інформація.

Дані публікації в жодному разі не претендують на всеосяжний і повний аналіз ринку. Будь-які думки, висловлені в цьому звіті, мають суб'єктивний характер і можуть відрізнятися від точки зору інших структурних підрозділів Інституту еволюційної економіки в зв'язку з використанням різної методології, підходів і припущень при проведенні аналізу. Всі точки зору і думки (включаючи затвердження та прогнози) належать тільки Інституту еволюційної економіки і можуть бути змінені без попередження або повідомлення. Представлені в документі думки виражені з урахуванням ситуації на дату виходу матеріалу.

Ми не стверджуємо, що наведена інформація й думки правильні або представлені повністю, однак вони базуються на даних, отриманих з надійних джерел.

Дані публікації в жодному разі не покликані виступати в ролі керівництва до прийняття рішень та рекомендацій до купівлі або продажу валюти, цінних паперів тощо, оскільки мають суто ознайомчий характер. Автори не несуть жодної відповідальності або зобов'язань щодо збитків через прийняті на основі даних публікацій рішення.

Несанкціоноване копіювання, розповсюдження, а також публікацію цього документа в будь-яких цілях заборонено.

Інститут еволюційної економіки
<http://www.iee.org.ua>

Директор
[Макаренко Ігор Петрович](#)

Аналітик
[Острокоморець Олег Олегович](#)

Літредактор
[Козичко Валентина Мирославівна](#)